

XV.

Om Nedbrydningen af Vroue Kirkes Korsfløj.

Ved Lærer *P. Kristensen* i Sevel.

Efter Forslag af Skolekommissionen for Vroue Sogn, titulær Amtsprovst Funder, Skolepatron Christen Daubjerg og Skoleforstander Laust Nielsen, gjorde Amtskoledirektionen for Salling og Fjends Herreder 1818 Indstilling til det kongelige danske Cancelli angaaende Nedbrydelsen af en Korsfløj ved Vroue Kirke til Fordel for Skolevæsnet, idet Amtsprovst Bregendahl i Skive mente, at denne Sidebygning ikke behøvedes, den var uden Stolestader, havde blot været brugt som Gravkapel; Præstegaarden havde vel en Stol i den, men paa den gav Provst Funder Afkald. Cancelliet billigede ved Skrivelse af 10 Novbr. 1818 Sidebygningens Nedbrydelse. Den 10 April 1820 vare alle Vroue Sogns Mænd indkaldte til et Møde om Udbygningens Nedbrydelse til Hjælp for Opførelsen af et Skolehus; kun 4 Mænd modsatte sig det. Cancelliet resolverede 1 August 1820, at Sidebygningen enten inden en Frist af 3 Maaneder skulde repareres med Gulv og Vinduer, eller ogsaa skulde den nedtages. Den 9 Decbr. 1820 meddelte Bülow, Herredsfoged for Fjends-Nørlyng Herreder, til Amtsprovst Funder, at han fra de 35 Kirkeejere i Vroue Sogn havde modtaget en Skrivelse, hvorved de søgte at godtgjøre, at Udbygningen nu var istandsat tilbørlig; men Funder svarede derpaa til Amtsprovst Bregendahl, at Vroue Kirkes Udbygnings Reparation blot bestod i, at Væggene vare hvidtede lidt, og Gulv var lagt, men Bygningen var endnu fyldt med Tagsten, Mursten, gammelt Tømmer, en Kalkbænk m. m.

Den 12 August 1821 var Stiftamtmand Schønheider og Amtsprøbst Bregendahl i Vroue; Beboerne vare indkaldte om en Skolebygningens Opførelse, og om de ønskede den omtalte Udbygning til Hjælp. Enkelte af Beboerne ytrede Frygt for, at dens Nedbrydelse skulde skade Kirken. Stiftamtmanden og Provsten besluttede derfor, at der skulde foretages et kyndigt Syn over Kirken i denne Anledning. Den 3 Decbr. 1821 meddelte Skolepatron Chr. Daubjerg, at han havde talt med Murmester Grønbæk i Viborg desangaaende, og han forlangte derfor 7 à 8 Rdlr. foruden fri Befordring. Sagen synes nu en Tid at være stillet i Bero, og der holdtes Skole enten i lejede Værelser eller ogsaa i Degnens egen Stue. Den 25 April 1826 vare Grønbæk og P. Nielsen, begge fra Viborg, i Vroue for at syne Kirken, og de gave den Erklæring, at Udbygningen kunde uden Skade for Kirken nedtages. Efter deres Overslag var der paa den 19 Skpd. Bly à 20 Rdl., 2 Fyrrebjælker, 13 $\frac{1}{2}$ Al. lange, 22 Stkr. Spondtræer og Remmer, 11 Al. lange, 9 Stkr. Hanebjælker, 5 à 6 Al. lange, 7 à 8 Tylter Forskallingsbrædder og 8—10 Stormlægter. Den 23 Aug. 1826 var den konst. Provst Jens Møller i Breum, Skolekommissionen og Murer Grønbæk samlede i Vroue Præstegaard angaaende Udbygningens Nedbrydelse, og der blev vedtaget, at der i samme Efteraar skulde indkjøbes 40 Td. Kalk, og næste Foraar skulde Nedbrydelsen foregaa samt Opførelsen af et Skolehus. Den 21 Septbr. negtede Kirkeværgen, Gaardmand Laust Christensen, at sørge for Indkøbet af Kalken, da Ole Jensen og Jens Pedersen, hans Naboer i Vroue, havde sagt, at de ikke vilde røre en Haand ved dette Kirkearbejde, ikke koste eller huse Murer Grønbæk eller hans Folk. Den anden Kirkeværge, Chr. Daubjerg, mente ikke, at han nu turde handle paa Kirkens Vegne. Den 29 Septbr. tilskrev Skoledirektionen Vroue Skolekommission, at Kalken skulde købes og afhentes, og dersom Gaardbrugerne negtede at afhente det, skulde der lejes paa deres Regning. 10 Mand bleve tilsagte af Sogne-

fogden. De 5 mødte, men Jens Jensen Vittrup, Ville Jensen, Simon Hansen, Thomas Madsens Enke og Hans Jensens Enke mødte ikke; 5 af Mønsted Mænd bleve lejede for 4 Mk. pr. Læs; Kalken købtes af Jacob Jensen i Mønsted og kostede 40 Rdlr. — Megen Uvilje mødte dette Arbejde, hverken Greb, Spade, Skovl eller Ballier kunde laanes. Den 25 Oktbr. 1826 blev Peder Jensen i Vroue tilsagt til at køre Vand til Kalkens Læskning, men han vilde ikke. Ole Jensen skulde hente Sand til Dækning, men han vilde heller ikke. 2 Vogne bleve lejede for 4 Mk. pr. Stk. Jens Andersen i Vroue skulde sende en Karl, men gjorde det ikke; en anden blev lejet for 1 Mk. 4 Sk. Kirkeværgerne og Skolekommissionen laante Pengene til Kalken af Skolelærer-Hjælpekassen. Den 30 Decbr. 1826 meddelte Stiftamtmanden til Skolekommissionen, at han fra Vroue Sognebeboere havde modtaget en Ansøgning om, at de ikke ønskede Udbygningen nedbrudt; han havde i denne Anledning brevvekslet med Biskoppen. Den 9 Maj 1827 var Provst Møller, Skolekommissionen og Murer Grønbæk forsamlede i Vroue Præstegaard for at tage endelig Bestemmelse om Nedbrydningen af Kirkens Udbygning og Opførelse af 3 à 4 Fag Skolehus i Vroue. Grønbæk skulde have 127 Rdlr. for sit Arbejde ved Kirken. Den 16 Maj 1827 holdt Skolekommissionen Møde i Præstegaarden om den nu nedbrudte Sidebygning og Tillukningen af Aabningen, og det vedtoges at sælge noget Bly til Købmand Holm i Skive for 8 Mk. 6 Sk. pr. Lpd.; hugne Sten med mere solgtes for 16 Rdlr. 4 Mk. 14 Sk. — Kirken i Vroue maatte altsaa miste sin Korsfløj, for at Sognet kunde faa bygget 4 Fag til Degnens Hus.
